

वर्ष-१४ ।। अड्डा : ०८७ ॥ २०७९ वैशाख १६ गते शुक्रवार (29th Apr 2022 Friday)

राष्ट्रिय दैनिक

प्रतिदिन

PRATIDIN NATIONAL DAILY

Pratidin National Daily

प्रतिदिन
हर प्रहर
ताजा खबर!

लगाइन गर्नुदेहि
www.pratidindaily.com

विज्ञापनको लागि सम्पर्क:
९८०९४५८९८९१, ९८२६३४४२६६, ९८२६३४४४० ०२३-५४३८२०

dNo-?%--

बित्तीमोडमा एमालेको पुरानै प्रतिवद्धता

जस्ता पूर्वाधारहरूको निर्माण गर्ने गुल्मोजना तर्जुमा गरेर स्थानीय स्रोत साधनलाई प्राथमिकता दिई कार्य गरिने उल्लेख छ।

कार्यक्रमहरू
बित्तीमोड नगरपालिकाका सबै वडाहरू कुनै रिडोड ५ वर्षीभत्रमा निर्माण सम्पन्न गरी

गुणस्तरीय यातायात सेवा सञ्चालन गरिनेछ। सबै पूर्वाधार निर्माणमा न्यूटर्नल सडकहरूमा सडकवर्तीको व्यवस्था मापदण्ड पालना गरिने/गराउनेछ। नगरभित्रका सडकहरूलाई मध्यनगर रास्कै १ वर्षीभत्रमा सीसी क्यामेरा जडान गरिनेछ। त्यसै अव्यस्थित तार, केवलको व्यवस्थापन गरिनेछ। सबै वडा कार्यालयहरू ५ वर्षीभत्रमा बाँकी रहेका स्थानहरूमा पक्की सडकले जोडिनेछ। सबै वडा तथा नगरपालिका कार्यालयमा बालबालिका, अशक्त र जेष्ठ नागरिकका लागि सेवासहितको प्रतिक्षालय १ वर्षीभत्रमा निर्माण गरिनेछ। जोइने छोटो बाटोमा ऐवर्स तथा ब्लक बिच्छ्याउने काम गरी स्मार्ट नगर रिडोड निर्माण, नगर बहुसांस्कृतिक केन्द्र निर्माण, जिल्ला नाला, ढल, पुल र कल्घु बनाउने, हुयुपाइप राख्ने, ढलहरू व्यवस्थापन गर्ने कार्य

गरी १२ महिनै यातायात संचालनमा ल्याइनेछ। शहरी क्षेत्रमा फूटपाथ बनाइनेछ। बाँकी रहेका वडा कार्यालयहरूको निर्माण सम्पन्न गरिनेछ। नगरको मुख्यमुख्य सडकहरूमा सडकवर्तीको व्यवस्था गर्नुका साथै शान्ति सुरक्षालाई मध्यनगर रास्कै १ वर्षीभत्रमा सीसी क्यामेरा जडान गरिनेछ। त्यसै अव्यस्थित तार, केवलको व्यवस्थापन गरिनेछ। सबै वडा कार्यालयहरू ५ वर्षीभत्रमा बाँकी रहेका स्थानहरूमा पक्की सडकले जोडिनेछ। सबै वडा तथा नगरपालिका कार्यालयमा बालबालिका, अशक्त र जेष्ठ नागरिकका लागि सेवासहितको प्रतिक्षालय १ वर्षीभत्रमा निर्माण गरिनेछ। जोइने छोटो बाटोमा ऐवर्स तथा ब्लक बिच्छ्याउने काम गरी स्मार्ट नगर रिडोड निर्माण, नगर बहुसांस्कृतिक केन्द्र निर्माण, जिल्ला नाला स्थानहरूमा नाला, ढल, पुल र कल्घु बनाउने, हुयुपाइप राख्ने, ढलहरू व्यवस्थापन गर्ने कार्य

कचनकवलका एकजना उम्मेदवार निर्विरोध

काफा ((प्रस)) / भाषा
कचनकवलका एकजना
उम्मेदवार निर्विरोध
भएका छन्। कांग्रेसका
तर्फाट कचनकवल वडा
नं ४ मा दिल्लि महिला
सदस्यको उम्मेदवारी
दिएकी बिजली दास
निर्विरोध भएकी हुन्।

भद्रपुरमा नमुना मतदान सम्पन्न

भद्रपुर ((प्रस)) / स्थानीय तह निर्वाचनमा मतदान प्रक्रिया सहज बनाउन र अधिक सहभागिताका लागि निर्वाचन कार्यालय भाषापाले

छविराज रिजाल सहायक मतदान अधिकृत भएर अन्य कार्यालयका प्रमुखहरू सहायक कर्मचारीका रूपमा भूमिका निर्वाचित गर्दै वास्तविक निर्वाचनकै शैलीमा निर्वाचन गरिएको थिए।

सो प्रक्रियामा विदाता, सुरक्षाकर्मी, सञ्चारकर्मी, विभिन्न कार्यालयका प्रमुखलाई उपर्याक्त रहेको थिए। जिल्ला निर्वाचन अधिकारी तुलसीकुमार नि�र्वाचनमा सहजीकरण गर्दै निर्वाचनमा भाग लिने र पालना गर्नु पर्ने नियम जानकारी गराएका थिए र भने सहभागीहरूले मतदान प्रक्रियामा सहयोग पुगे विश्वास व्यक्त गरेका थिए।

भद्रपुरमा नमुना मतदान कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ। सांकेतिक चुनाव चिन्ह राखेर स्थानीय तहका ७ वटा पदमा मतदान गर्ने मैत्री क्याम्पसका विद्यार्थीलाई अवसर दिई नुना मतदान गरिएको हो। प्रमुख निर्वाचन अधिकृत गिरिराज गौतम मतदान केन्द्र प्रमुख र भाषापाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाली कांग्रेस हलिदबारी गाउँपालिका कार्य समिति हलिदबारी, भाषा

प्रेस विज्ञप्ति

प्रस्तुत विषयमा म आम भोट मान्ने प्रकृयामा हलिदबारी वडा नं. ४ को अधिकारी चोकमा वडा नं. ४ को नेपाली कांग्रेसको उम्मेदवारको रूपमा आपाना मतदाताहरू सँग मत मान्ने प्रकृयामा उपरिथ भएर नेपाल कम्युनिट पार्टी एमाले का केन्द्रिय सदस्य दुर्गा प्रसारयद्धरा प्रविधिको दुरुपयोग गरी मानसिक असनुलननाको उदाहरण दिई चरित्र हत्या गर्न खोजको गतिविधि उपर धेर भर्तस्ना गर्दछु। वडा नं ४ वासी आम दाजुभाई दिवी बिहीनी तथा आमा बुवा समक्ष म आफ्नै नेपाली कांग्रेसको उम्मेदवार रहेको जानकारी यसै विज्ञप्ती मार्फत जानकारी गराउँदै निज उपर कानुनी कार्बाहीको लागि सम्बन्धित निकाय समक्ष अनुरोध गर्ने व्यहोरा यसै विज्ञप्ती मार्फत गराउँदूँ। जय नेपाल।

होम प्रसाद चुडाल
वडा नं ४ वडाध्यक्ष उम्मेदवार
तथा उपसभापति, नेपाली कांग्रेस (हलिदबारी)

SUZUKI
happy new car

Additional Discount via scratch card upto **Rs. 75000**

Cash Discount upto **Rs. 200000** **Insurance** Free for **1 year** **Exchange Bonus** upto **Rs. 125000**

Kapuri Brothers
Birtamode, Jhapa
023-541037
9802600535, 9802600516

CG motor corp

34 CITIES 38 OUTLET 48 SERVICE CENTER

TOLL FREE NO. 18001575571

दुई दिन बिदा दिने निर्णय सच्याउन माग

कापा (प्रस) / सरकारले दुई दिन सार्वजनिक बिदा दिनेगारी गरेको निर्णय मुलुकको अहितमा रहेकाले सो निर्णय सच्याउनुपर्ने माग प्रश्नासक्तै गरेका छन्। सरकारको यस्तो निर्णयले दूरदराजमा रहेका सर्वसाधारण सेवाग्राही भौमि कर्मकार्मा पर्न सक्ने विश्लेषण प्रश्नासक्तै छ। प्रश्नासक्तै दुई दिन बिदा गर्दा सेवा प्रवाह अत्यन्तै

कोइशालाले विना अध्ययन र विश्लेषण दुई दिन बिदा दिने गरी गरिएको निर्णयले परिणाम उल्लो आउन सक्ने बताए। कोइशालाले हुचुवामा गरिएको यस्तो व्यवस्थाले परिणाम दिन नसक्ने र यो निर्णय प्रत्युत्पादक हुन सक्ने बताए गरे।

प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै गठबन्धनका उम्मेद्वार

सिन्धु (प्रस) / गठबन्धन दलको अर्जुनधारा वडा नं. १ कार्यालय उद्घाटन गर्दै प्रभुख पदका प्रत्यासी रीन्जता कार्किले विकाससँगै असल समाज निर्माणमा आफ्नो अहम्

भूमिका हुने बताएको छिन्। १४ गतेबाट वडा नं. १ हुँदै चुनाव प्रचारमा निस्किएकी उम्मेद्वार कार्किले प्रजातान्त्रिक समाजवादीभित्र समग्र नेपालीहरूको

आवानालाई सबोधन गर्न अर्जुनधारा विकासका गठबन्धन दर्बिलो रहेको बताइन्।

उनले अगाडि भर्निन् 'जनताले यो पटक नयाँ माझे, नयाँ दलबाट हुने काम खोजिरहेका छन्।' त्यसेले गठबन्धनमार्फत समाजवादीको अनुहार यहाँहरूमध्यका आएको छ।' सिसेमा आयोजित कार्यक्रममा उपर्युक्ता प्रत्यासी जितेन योजनाले काम गर्ने शैली र उच्चानो नगर बनाउने आधार आफूहरूमाँग भएको हुँदा मतदाताहरूको अमल्य मत रहने विश्वास व्यक्त गरे।

विर्तमोडबाट ब्राउनसुगरसहित दुई पक्काउ

विर्तमोड (प्रस) / भापाको विर्तमोडबाट प्रतिबिधि लागू औपचार्य ब्राउनसुगरसहित दुईजना पक्काउ परेका छन्। बुधबार दिउँसो २.३० बजेको समयमा ईलाका प्रहरी कार्यालय अनारम्नी र अस्थायी प्रहरी पोछ नयाँ बसपार्कबाट खाटिएको प्रहरी टोलीले गोप्य अवधारणा भइरहेको जिल्ला गाउँ थप अनुसन्धान भइरहेको छ।

त्यसै बुधबार दिउँसो ४ बजे विर्तमोड ४ बजे स्थित न्यू होलिडे

सयन्त्री मार्मास्थित श्यामसुन्दर प्रसाद रा. ज.व. शी को घरमा डेरा गरी बने २८०००र्यां प्रोटो शाहलाई उक्ते कोटामा खानतालासी गर्दा २ ग्राम ब्राउनसुगर फेला पारेको थिए। उलाई पनि विन्यन्नणमा लिई ईक्का अनारम्नीमा राखी थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयले जनाएको छ।

त्यसै बुधबार दिउँसो ४ बजे विर्तमोड ४ बजे भई वडा नं. ४

भद्रपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भद्रपुर भापा, प्रदेश नं. १

हकदावी गर्ने सम्बन्धी सचना

प्रस्तुत विषय सम्बन्धमा भद्रपुर नगरपालिका वडा नं. ७ वस्ते प्रकाश कुमार बस्तेको नाममा दर्ता कायम रहेको साविक चन्द्रगढी ६ हाल भद्रपुर ना.पा.वा.नं. ७ को किन्तु ५४०० को जम्मा जग्गा ज.वि ० १० जग्गामा भवन निर्माण गर्ने काम सम्पन्न भईसकेपछि नवसा पास गरी पाउँ भरी नवसाहित निवेदन पेश भइ संधियारको नाममा सुचना प्रकाशित गरी स्थलगत सरजमिन बुझ्न जाँदा गर्दा पश्चिमतर्फको साधियार श्री विपक कार्को सरजमिन स्थलमा अनुपस्थित हुन भएकोले पुनः दोस्रो पटक यो १५ दिने साविजनिक सचना प्रकाशित गरिएको छ। यस विषयमा तपाईंको कुनै किसिमको दावी विरोध भए १५ दिन भित्रमा आफूलाई मर्का परेको विवरण खालाइ यस भद्रपुर नगरपालिकाको भवन नवसा खालामा आई उजुरी दिनु होला स्थान भित्र दावी विरोध नभए कानून बमोजिम भई जाने व्यहोरा जानकारी गराईन्छ।

हरि ओम UPVC उद्योग

विर्तमोड-१ (बालिमकी स्कल परिचय) फोन: ०२३-५४२४६९
हागा सेवाहरू: यु.पि.मि.सि. का विभिन्न डिजाइनका भयाल ढोका पार्टेसन.
सुफिङ्कुका साथै आधुनिक आगास, विद्यालय, अस्पताल, होटलका भवनहरू निर्माण गरिन्छ।

नव सञ्चार गृह प्रा.लि.द्वारा प्रकाशित तथा नव सञ्चार अफसेटमा भूमित कार्यालय : भद्रपुर बस स्टेप्पड परिचय, गजुरमुखीटाल, विर्तमोड (भापा) फोन नं.: ०२३-५४३८२० ईमेल : pratidin65@gmail.com

खोटाडमा असिनापानीले बालीमा क्षति

कमजोर भएर जाने र त्यसको असर संघीय शासन प्रणालीमा पर्न सक्ने टिप्पणी गरेका छन्। सरकारले आगामी जेठ १ देखि दुई दिन बिदा दिने निर्णय गरेपछि त्यसको सर्वत्र विरोध र आलोचना भएको छ। सरकारको यस्तो निर्णयले सेवा प्रवाहमा गम्भीर असर पर्न सक्ने भद्रै विरोध भएको हो। पूर्व मुख्यसंचित विमल कोइशालाले विना अध्ययन र विश्लेषण दुई दिन बिदा दिने गरी गरिएको निर्णयले परिणाम उल्लो आउन सक्ने बताए। कोइशालाले हुचुवामा गरिएको यस्तो व्यवस्थाले परिणाम दिन नसक्ने र यो निर्णय प्रत्युत्पादक हुन सक्ने बताए गरे।

कामै नलाने गरी छिद्र बनाएको ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाका छन्। उनको अनुचित वितरण र वितरणमा गरिएको छ। उनको अनुचित वितरण र वितरणमा गरिएको छ। उनको अनुचित वितरण र वितरणमा गरिएको छ।

मकैमा नलाने गरी छिद्र बनाएको पात्र, फर्सी, सिमीलाग्यत तरकारीबालीमा गरिएको छ। उनको अनुचित वितरण र वितरणमा गरिएको छ। उनको अनुचित वितरण र वितरणमा गरिएको छ।

भद्रपुर ९ मा गठबन्धनले थाल्यो प्रचार अभियान

भद्रपुर (प्रस) / स्थानीय तह निर्वाचनमा उद्घाटन गर्ने बित्तीमा गठबन्धन दर्बिलो रहेको छ। निर्वाचन निर्वाचन वितरण र वितरणमा गठबन्धनले कार्यालय उद्घाटन गर्ने चुनावी प्रचारप्रसार अभियान थाल्यो छ।

नेपाली काँग्रेस, नेकपा माओवादी केन्द्र र नेकपा एकीकृत समाजवादीको संयुक्त गठबन्धनले कार्यालय उद्घाटन गर्ने चुनावी प्रचारप्रसार अभियान थाल्यो छ। नेपाली काँग्रेसका वडा सभापति नियमानुसार भाट्टार्इको सभापतित्व तथा गठबन्धनका मेयरका उमेदवार गणेश पोखरेल र उमेदवारका प्रत्यासी शिवकुमार राजभण्डारीले संयुक्तरूपमा कार्यालय गरेका छन्।

देउराली बचत तथा क्रृष्ण सहकारी संस्था लि.

विर्तमोड-१, अतिथिसदन रोड

कर्मचारी आवश्यकता सम्बन्धी सूचना

यस देउराली बचत तथा क्रृष्ण सहकारी संस्था लि. विर्तमोड-१ भापाको लागि निम्न पदहरूमा कर्मचारी आवश्यक परेको हुँदै इच्छुक नेपाली नागरिक (महिला र पुरुष दुवै) वाट दरखास्त आवाना गरिन्छ।

पद - निक्षेप संकलक (फिल्ड कर्मचारी)

संख्या - ११ जना

क्षेत्र - विर्तमोड न.पा.र अर्जुनधारा न.पा. ४ देखि ११ वडा

सेवा सुविधा - संस्थाको नियम अनुसार

दरखास्त दिने अन्तिम मिति : ०७९/०९/२५ सम्म

परीक्षाको किसिम : अन्तर्वार्ता

अन्तर्वार्ता मिति : ०७९/०९/२६ गते

शैक्षिक योग्यता : एस.एल.सी. उत्तीर्ण वा सो सरह

आवश्यक कागजातहरू

नागरिकताको फोटोकापि, शैक्षिक पमाणपत्रको प्रतिलिपि, २ प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो

फारम शुल्क : रु.२००। -

सम्पर्क : ०२३-५३४३०७, १९०८८२२६६३ (प्रकाशचन्द्र वराल)

१९०८८२२४६१ (कमला खतिवडा)

शुभ साइत बचत तथा क्रृष्ण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रगढी, भापा

कर्मचारी आवश्यकता सम्बन्धी सूचना

यस शुभ साइत बचत तथा क्रृष्ण सहकारी संस्था लि. को लागि कर्मचारी आवश्यकता परेको इच्छुक व्यक्तिले आफ्नो बायोडाटासिलिटी तुलना सम्पर्क राख्नु होला।

बजार प्राइवेटिमि : ५८ जना | महिला वा पुरुष

योग्यता : S.L.C. वा सो सरह

निवेदन दिनेमि : ०७९/०९/१८ गते सम्म

झालार्कारी मिति : ०७९/०९/२० गते

निवेदन दस्तूर : रु.३००।-

सर्वपादकीय

ਬਦਰ ਸਤ ਘਟਾਅਂ

गत स्थानीय निर्वाचनमा बिर्तामोड नगरपालिकामा
राप्रपाको मात्र दुई हजार मत बदर भएको थियो ।
मतदाताको अमूल्य मत खेर गढ़रहँदा उम्मेदवारहरूले मत
पाएर पनि जिल सकिरहेका हुँदैनन् । अध्ययनमा बदर
मतको संख्या २०४८ सालको संसदीय निर्वाचनदेखि बढ्दै
आएको जनाउ छा जुन तीन लाख २ हजार २३ देखि
प्रदेशसभाको निर्वाचनसम्म १५ लाख ६८ हजार १ सय
९१ हुन गएको छा बदर मतको संख्या मतदाताको बढ्दै
गएको संख्याको अनुपातमा हर्तु पर्छी संसदीय निर्वाचन
२०४८ मा बदर मतको प्रतिशत ४.४२ थियो भने २०५१
को मध्यावधि निर्वाचनमा घटेर ३.१६ प्रतिशत भएको
थियो २०५६ सालको आम निर्वाचनमा यो अझ तल
२.७५ प्रतिशतसम्म झरेको थियो तर २०५४ को स्थानीय
निकायभित्र निर्वाचनमा भने पाँच प्रतिशतभन्दा कम थियो
लोकतन्त्रको पुनर्बहाली (२०४७) पछि यो चौथो स्थानीय
निर्वाचन हो । आयोगले पब्कै विगतमा तीनैवटा निर्वाचन
सम्पन्न गराएबापत पाठहरू सिकेको हुनुपर्छी तर गत
स्थानीय निर्वाचन २०७२ मै बदर मतको सन्दर्भमा भयावह
भन्नथा तै देवतायो उगाहानिका र निशेष कामा रुपै

जपेश्वरा न दखाया गगरपालिमा ८ प्रशंसन हृष्णमा ठूला
 सहरहरूमा मतपत्र बदर भएको संख्या गाउँपालिकाको
 तुलनामा बढी नै देखायो।
 उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशनपछि छापिएको
 खण्डमा मतपत्र अपेक्षाकृत सानो हुन्छ जसले मतदातालाई
 मत हाल्स सहयोग पुञ्चाउँछा ठूलो मतपत्रमा उम्मेदवारको
 चिह्न खोज्नमा मतदातालाई बढी समय र मतदाता
 अलमलमा पर्छ।

बदर मतको संख्या कम गर्न मतदान केन्द्रमै मतदाता
शिक्षकको रूपमा एक जना राखिदियौं भने बदर मत कम
हुन्छ। मतपत्र हात पार्नु नै एक जनाले मतदातालाई के
कति ठाउँमा छाप लगाउनु पर्ने, कसरी पट्ट्याउनु पर्ने आदि
कुरा सिकाइदियो भने मतदाता अलमलबाट जोगिन्छ।
उम्मेदवारले वा आयोगले सबै मतदातालाई शिक्षा दिन
सक्दैन। तसर्थ मतदान केन्द्रमा नै यो व्यवस्था भइदिएको
खण्डमा उपयोगी हुनेछ। मतगणनाको समयमा गणक र
उम्मेदवारको प्रतिनिधिबीच विशेष दूरी राख्नुपर्छ। एक
किसिमको घेराजस्तो अवरोधको व्यवस्था गरेको खण्डमा
मतगणना राम्रो हुन सक्छ। यी कुराहरू सहर्ष जे जे
व्यवस्था गर्न बाँकी छ भने त्यतिर आयोगको ध्यान
जाओस।

लोकतन्त्रको जग स्थानीय तह

- सूर्यप्रसाद श्रेष्ठ

मुतुक स्थानीय तह निर्वाचनको संघरणमा छ । मतदानको दिन आउन १४ दिन मात्र बाँकी छ । उम्मेदवार मनोनयन प्रक्रियासमेत सकिएको छ । अझै निर्वाचनबारे आशङ्का गरिएदछ । आवधिक निर्वाचन भनेको सर्वेधानिक बाध्यता हो । कुन दलको कुन नेताले व्यक्तिगत र दलगत स्वार्थ हेरेर निर्वाचनबारे आशङ्का उत्पन्न हुने कुरा गयो भन्ने विषयको अर्थ रहेदैन । जनताको निर्वाचनप्राप्तिको जागृति हेर्दा निर्वाचन अब कसैले रोकेर पनि रोकिने अवस्था छैन । राजनीतिक दलहरूसँगको परामर्शमा निर्वाचन आयोगले मिति तोकेको हो । निर्वाचन गर्ने विषय आयोगको जिम्मेवारीमा पुणेकाले तोकिएको समयमै निर्वाचन हुन्छ । अब दलहरूको भूमिका भनेको निर्वाचनमा सहभागिता जनाउने मात्र हो ।

संघीय स्वरूपअनुसार स्थानीय तहको भूमिका महत्वपूर्ण छ । हामीले त्यो भूमिका खुच्चाउने प्रयत्न गर्नु हुन । सर्विधानले नै स्थानीय तहको आवधिक निर्वाचन समय, स्वरूप, काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएदिएको छ । विकेन्द्रित स्वरूपअनुसार तल्लो तहको भूमिका गर्व गर्न लायक छ । जसलाई खल्बल्याउने काम माथिबाट गर्नु हुँदैन । केही स्थानीय तहले पछिल्लो पाँच वर्षमा प्रशंसायोग्य काम गरेका छन् । कोभिडको मारमा दुई वर्ष खेर फाल्नु नपरेको भए सायद स्थानीय तहले अरू देखिन लायक धेरै काम गर्न सक्थे होलान् । बजेट छुट्ट्याउने क्रममा केन्द्रीय स्तरबाट परियोजना बनाउँदा वा छान्दा स्थानीय आवश्यकता र प्राथमिकता निर्धारण नगरिदा समस्या परि उत्पन्न भएका छन् । प्राथमिकता माथिबाट निर्धारण भएपछि तदनुकूलको विकास अवधारणाबाटे स्थानीय

जिम्मेवार बनाउन बेलाबेलामा सचेतनाभूतक कार्यक्रम गर्न आवश्यक थियो । माथिखाट दबाबमा तहमाथ शासन गरियो । तहले केही कामै गर्न सकेन् भनेर खुइल्याउने काम मात्र भयो । भए गरेका कामको जस दिन पनि उचित ठानिएन । केन्द्रीय नेतृत्व तहले मात्र नभई बुद्धिजीवी र सञ्चारमाध्यमले पनि स्थानीय तहको भूमिकाको हल्का मूल्याङ्कन गरेर अनावश्यक टिप्पणी गरे । हो, दलको संख्या धैरे भए पनि इतिहास बनाएका दल थोरै छन् । मुलुकमा भएका परिवर्तनमा निर्णायक भूमिका निर्वाह गरेका दलले जनभावनाको कदर गर्न सम्पुर्णर्थी, सकेन् । तैपनि ती दललाई खुइल्याउने काम स्वतन्त्र र निष्पक्ष गराउन त्यति नै मद्दत पुनेछ । निर्वाचन आयोग स्वतन्त्र, निष्पक्ष र धाँधलीरहित निर्वाचन होस् भने कामना राख्छ । दलहरू त्यसमा सहयोगी बन्नुपर्छ । आचारसंहिता उल्लंघनको बेकाइदा दललाई नै हुन्छ, आयोगलाई होइन । आचारसंहिता उल्लंघन गरेर आवाधिक निर्वाचनको मर्यादामा चोट पुऱ्याउनु भनेको लोकतन्त्रमाथिको प्रहार हो । लोकतन्त्रविनाको निर्वाचनले मुलुकलाई नै निरुद्घाताको बाटोमा लैजान्छ । दूला हुन् वा साना दल निर्वाचनलाई स्वार्थले हेर्नु हुँदैन । लोकतान्त्रिक प्रक्रियाको निरन्तरताका रूपमा निर्वाचनलाई हेर्नुपर्छ । लोकतान्त्रिक मर्यादाभित्र आफूलाई समर्पित गर्न सबै दल तयार हुनुपर्यो ।

अहिले त्यही भझरहेको छ । गाउँपालिका
र नगरपालिकाको उम्मेदवार को हुने, कं
हुँदा ठीक भन्ने कुरा माथि बसेर निर्धारण
गर्ने कुरा स्वाभाविक होइन, स्थानीय तहलाई
संचालनले निर्धारण गरेको स्वरूपअनुसार
चल्न दिनुपर्छ । समाजसँग नजिक रहेका
काम गरिरहेको छ स्थानीय तहले । त्यहाँ
पनि आपसी द्वन्द्व र मनमुटाव नभएका
होइन् । गाउँको परिस्थिति काठमाडौँमा
बसेर सोचेजस्तो छैन । तैपनि जनप्रतिनिधित्व
संयमताका साथ काम गरेका छन् । उनीहरूका
बोली, वचन र व्यवहारमाथिका ढूला र शीर्ष
भानिएका नेताहरूको भन्दा स्तरीय छ
तहमा परिवर्तन छ, नभएको होइन । कहाँका
काम नभएकै आधारमा सिझो संघीय शासन
पाण्पनीयि पाण्पनीय तात्पुरीयि छैन ।

होइन । यस्तो बेला आयोगको संवैधानिक प्रक्रियामा हस्तक्षेप हुने खालका कुनै पनि गतिविधि हुनु हैँदैन । निर्वाचन सँघारमै रहेका बेला कुनै दलविशेषलाई निर्वाचनमा भाग लिने वातावरण बनाउन वा कुनै दलको नाफा घाटालाई आधार बनाएर निर्वाचन आयोगको संवैधानिक बाध्यतामा खेल्ने काम कोही कसैबाट नहोस् भन्नेतर्फ हामी सबै सधैं सचेत हुन जसरी छ । केन्द्रीय राजनीतिको गलत शैलीको प्रभाव स्थानीय तहमा पुग्यो भने त्यसले लोकतन्त्रको जग मात्र भत्काउँदैन जनविद्रोह पनि निम्त्याउन सकछ । नेतृत्वको स्वेच्छाचारी चरित्रका कारण प्रतिनिधि सभा दुई दुई पटक विघटन भयो । आज पनि सभालाई मृत्युत्त्व बनाइएको छ । यसको प्रभाव स्थानीय तहमा पर्न हैँदैन ।

हामीले अधिकार उपयोग गर्न पाएका छौं, ती दललाई खुइल्याउँदा लोकतन्त्रको जग बलियो बन्दैन। गठन भएको केही दिनमै टुकिने दलको टिप्पणीलाई नै आधार मानेर लोकतन्त्र र स्थानीय तह निर्वाचनबाटे धारणा बनाउनु मुनासिव हुन। ठूला दलको ऐतिहासिक विकास क्रम छ। सर्विधान सभाबाट निर्मित सर्विधानले निर्वाचन प्रणालीमा महत्वपूर्ण परिवर्तन ल्याएको हो। तीनै तहको महत्वलाई सर्विधानमा स्वीकार गरिएको छ तर निर्वाचन प्रणाली र पद्धतिलाई केन्द्रीकृत गरेका छौं। ठूला दलबाट केन्द्रमा बसेर स्थानीय तह हल्लाउने काम भएको छ।

यो शासन प्रणाली स्थापित गराउने वाहब
विसं १९९७ मा प्राण आहुति गर्ने चाहे
शहीदेखि, सात सालको जनक्रान्ति, ०४८
र २०६२/६३ को जनआन्दोलनको नेतृत्व
गर्नेहरू हुन् । कसैले मैरे कारणले परिवर्ता
भएको भनेर ठेकेदारी गर्नुको कुनै तुवा
छैन । हरेक परिवर्तनमा जनताको भूमिका
महत्वपूर्ण छ, कुनै व्यक्तिविशेषले नेतृत्व
गरेको होला । एकले जस लिने प्रवृत्तिका
कारण सङ्गीय बहुदलीय व्यवस्थाप्रति प्रश्न
उठेको हो । नेतृत्वले पनि एकल रूपमा पाटी
हाँक खोज्ने शैलीमा परिवर्तन गरी सामूहिक
भावनाको विकास गराउन सकेको भए सायं
व्यवस्था आलोचित हुँदैनथ्यो । स्थानीय तर
नेतृत्वमा भने सामूहिक भावनाको विकास
भएकाले उनीहरूको भूमिका कुणिठत गर्न
काम माथिबाट हुनु हुँदैन । केन्द्रीय नेतृत्वका
कार्यशीलीमा प्रश्न उठिरेका बेला स्थानीय
तहलाई कमजोर बनाउने खेल भयो भने
त्यसले राजनीतिमा विचलन आउँछ ।

जनाधार नभएका केही दलले मुतुक आर्थिक सङ्कटमा परेकाले निर्वाचन गर्दा मुलुकलाई आर्थिक भार पर्छ भन्न पनि पछि परेन् । माथिका केही नेताको गलत आर्थिक नीतिका कारण अर्थतन्त्र बिगार्ने अनि त्यसको मारमा स्थानीय बासिन्दाको अधिकार कुण्ठित गर्नु हुँदैन । अर्थतन्त्र जसले बिगारेको हो उसैले सुधारुपर्छ । त्यसको मार जनतामा पार्नु हुँदैन, स्थानीय तह निर्वाचनका लागि यसअधि नै बजेट बिनियोजन भएकाले निर्वाचनमा बाधा अडचन ल्याउन जस्ती छैन । स्थानीय तह नेतृत्वको अतित्वको सम्मान गर्नै । तहको भूमिका कुण्ठित गर्ने नभई अधिकार थप्न आवश्यक छ । तहका उम्मेदवार कसलाई बनाउने भन्ने अधिकार स्थानीयलाई नै दिनुपर्छ । गाउँपालिका अध्यक्षलाई समेत माथिबाट टिकट दिने प्रणाली बनाएर कार्यकर्तालाई मुठीमा राख्ने गलत शैलीका कारण व्यवस्थामाथि बेलाबेलामा प्रश्न उठाने गरेको छ । तह बलिया भए भन्ने लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीमाथि कसैले प्रश्न उठाउन सक्दैन । त्यसैगरी, केन्द्रीय घोषणात्रका आधारमा स्थानीय तह चलाउने शैली पनि बदलैपर्छ । गाउँपालिका र नगरपालिकाका उम्मेदवार तय गर्ने पार्टी कमिटीले नै तह सञ्चालन घोषणपत्र बनाउनुपर्छ । यसो गर्न सकियो भन्ने स्थानीय जनप्रतिनिधिलाई जनताप्रति बढी जिम्मेवार र उत्तरदायी बन्न क्या लाभले ।

रोजगारीका रणनीतिक योजना

• डा. चन्द्रमणि अधिकारी

स्थानीय तहको निर्वाचनको दिन नजिकिँदै छ । करिपय राजनीतिक दलहरूले स्थानीय तहको निर्वाचनमा आफ्ओ दललाई मत माने प्रयोजनसहित घोषणापत्र जारी गरेका छन्, कसैका घोषणापत्र लामा छूँ कुनै दलका छोटा, करिपय दलले केरीवी तहबाट घोषणापत्र जारी गरेका छैनन् । शब्द चयन र प्रयोगका दृष्टिबाट दलका घोषणापत्र पठनीय छन् । शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी सीप विकास, सामाजिक सुरक्षा, पूर्वाधार निर्माण, शासन सुशासन र पारदर्शीताका कुरा आएका छन् । सुविधा दिने र सेवा प्रवाहलाई बढोत्तरी गर्ने विषय पनि समेटिएका छन् । यस्त हुँदाहुँदै पनि ती विषय कसरी गर्ने भन्ने कुरा प्रस्त ढङ्गले मार्गीचित्रका साथ आप्का छैनन् ।

रोजगारी वृद्धि गरिने प्रतिबद्धता गरेको
देखिन्छ तर कसरी वृद्धि गर्ने, कुन-कुन
क्षेत्रमा वृद्धिको सम्भावना छ, सीप, प्रविधि,
श्रमशक्ति, वित्तीय पहुँच, भूमि, कच्चा
पदार्थ, यातायातको सञ्जाल, परिवहनको
सुविधा, बजार आदिको दृष्टिले कुन-कुन
ठाउँ र क्षेत्रमा आउँदा वर्षमा कर्ति संख्यामा
रोजगारी सिर्जना गर्ने, त्यसमा सार्वजनिक,
निजी तथा सामुदायिक क्षेत्रले कस्तो
भूमिका खेल्न सक्छ भन्ने जस्ता विषय
खुल्ल सकेका छैन्। अहिले देशमा विदेशी
मुद्राको सञ्चालन घटेको छ । व्यापार घाटा
बढेको छ । विदेशी मुद्रा प्राप्त गर्ने भ्रोत

एवं सूचनाप्रविधिको उपलब्धता अनि समय, उमेर र स्तरअनुसारको मनोरञ्जनका सुविधाको प्रबन्धसहितको वातावरण मिलाउन सकेमा ऊर्जामूलक श्रमशक्तिलाई गाउँठाउँमा अद्यायाउन सकिन्छ । यसलाई सरलीकृत गर्ने हो भने अझेजी अक्षरको चाई (इन्हान्समेन्ट वा जीवनको अभिवृद्धि, इम्प्लायमेन्ट वा रोजगारी, इलेक्ट्रोनिक वा डिजिटल जीवन, इन्टरटेनमेन्ट वा मनोरञ्जन र साथीभाइको साथ)को आवश्यकता पद्दोरहेछ । यी कुरालाई केन्द्रबिन्दुमा राखेर कार्यक्रम अगाडि बढाउन सकेमा उत्पादन बढाउ, थप घ्रोत परिचालन हुन्छ, आयात प्रतिस्थापन हुन थाल्छ । यसले गाउँको कायापलट हुन्छ, त्यसको समष्टिगत नतिजा राष्ट्रिय अर्थन्त्रमा देखिन्छ, आर्थिक वृद्धिको दर बढाउ, वैदेशिक मुद्रामाथिको चाप कम हुन थाल्छ र बजारमा वित्तीय स्रोतको प्रसार बढाउ । यो लक्ष्य हासिल गर्न अर्थन्त्रका साफेदार मानिएका निजी, सार्वजनिक, सामुदायिक तथा सहकारी क्षेत्रले आउँदो पाँच वर्षमा कुन-कुन क्षेत्रमा के-करित रोजगारी सिर्जना गर्न सक्छन् र त्यसका लागि राज्यका तीन तहले, के कस्तो नीतिगत प्रबन्ध, के कस्तो वित्तीय सहयोग तथा के कस्तो पूर्वाधार एवं प्रविधिको व्यवस्था गरिरदिनुपर्छ भन्ने कुरा तत्त्व क्षेत्रबाटै प्रतिबद्धता लिएर काम गर्नुपर्छ । यसका लागि रोजगारीसम्बन्धी नीति, कार्यक्रम र बजेट बनाई अधि बढाउ सकिन्छ ।

यसो गदा पालिकालाइ मध्यम आय
 भएको समृद्ध तहमा रूपान्तरण गरी उच्च
 आय हुने पालिकाका रूपमा विकास गर्ने
 स्रोतको परिहाचान, प्रवर्द्धन, संरक्षण, विक
 विवेकपूर्ण परिचालन तथा वितरण र
 दिगो ढङ्गले उपयोग गर्ने, लगानीमैत्री तथ
 गुणस्तरीय पूर्वाधारको विकास, प्रवर्द्धन
 संवर्द्धन गर्ने र उत्पादन तथा उत्पादकत्व

या १२ लाख ५० हजार पुन सक्छ ।
अनुभव तथा क्षेत्रगत विस्तारको आधारमा
पछिल्ला वर्षमा यो संचायमा अझ वृद्धि हुन
सक्छ । यो सामान्य विवेक प्रयोग गरेर तयार
गरिएको एउटा उदाहरण मात्र हो । यथार्थमा
हेरेक स्थानीय तहले यस मोडेलमा काम
गर्दा फरक चित्र आउन सक्छ, तर त्यो चित्र
दूलै हुन्छ । महानगरका बडामा यसभन्दा
धेरै बढी रोजगारी सिर्जना गर्न सक्लान्,
दुर्गम स्थानमा रहेका पालिकाले प्रतिवडा
पाँच जनाले मात्र काम पाउलान् तर यस्तो
अभ्यासको थालनी अब निर्वाचित स्थानीय
तहका प्रतिनिधिले थालनी गर्ने र प्रदेश तथा
सङ्घले यसमा साथ दिनुपर्छ । यस्तो आँकडा
निजी र सामुदायिक क्षेत्रबाट माग गरिने हुँदा
भावी दिनमा तिनको अग्रसरता, हैसियत
तथा क्षमता पनि अनुमान गर्न सकिन्छ ।
यस्तो संरचनाको निर्माण तथा माग गर्दा
झोतको दिगो, भरपर्दो र प्रभावकारी ढङ्गले
संरक्षण, प्रवर्द्धन र प्रयोग गर्ने, गाउँवासीलाई
दीर्घजीवी, स्वस्थ, शिक्षित, उद्यमशील तथा
चेतनीय बनाउनेछ । यसो गर्दा सामाजिक
सेवाका क्षेत्रलाई सहज, सुलभ तथा सबैको
पहुँचयोग्य र प्रभावकारी बनाउनुका साथै
लगानी प्रवर्द्धनको माध्यमबाट उत्पादन
अभिवृद्धि गर्ने विशेष रणनीति अवलम्बन
गर्नु उपयुक्त हुन्छ । प्रक्षेपण स्थानीय
श्रमशक्तिको अवस्था, क्षमता र चासो,
पालिकाले तयार गर्ने विकास कार्यक्रम
तथा क्षेत्रगत बजेट, त्यसबाट निर्माण हुने
आयोजना र तिनको सम्बद्ध उपक्षेत्रबाट
सिर्जना हुन सक्ने काम एवं त्यसको
चरित्रसमेतलाई रुखाल गरी क्षमता वृद्धि
तथा सीप विकासको विषयसँग जोडेर
गर्नु उपयुक्त हुन्छ । जसले युवालाई उद्यम
र व्यवसाय सञ्चालनमा प्रोत्साहन एवं
आकर्षण गर्ने र उपयुक्त पेसा व्यवसाय गरी
आफ्नो वा छिमेकको पालिकाभित्रै बस्ने
वातावरण निर्माण गर्न सकोस् ।

